

Великому кобзарю - 210

«Феномен Шевченка відбиває нашу національну природу, наше світосприймання, наше минуле і нашу надію на майбутнє. Він символізує душу українського народу, втілює його гідність, дух і пам'ять. Отже, Шевченко в нас більше, ніж великий поет, – він національний пророк і мученик, розп'ятий і воскреслий». (Євген Сверстюк).

Український народ шанує пам'ять свого видатного сина 9 березня. З 1918 року щорічно відзначається День народження Т. Шевченка. По всій Україні встановлені пам'ятники поетові, відкриті музеї, його могилу оголошено заповідником, ім'я поета присвоєно учбовим закладам, науковим установам, театрам, вулицям, площам тощо. Починаючи з 1962 року, щорічно присуджуються Державні премії України Т.Г. Шевченка в галузі літератури і мистецтва. Масовими тиражами друкуються його твори, перекладаються багатьма мовами. За рішенням ЮНЕСКО ювілеї поета відзначалися майже у усіх державах світу.

Шевченко – живописець за професією та Поет за покликанням. Його вірші, малюнки, картини та офорти, як і вся доля, нерозривно пов'язані з Україною і є частиною її історії, хоча лише кілька років свого свідомого життя поет прожив на рідній землі. Саме він був одним із основоположників критичного реалізму і першим видатним майстром офорту в українському мистецтві.

Шевченка вважають одним з найвидатніших майстрів українського мистецтва, адже він працював у галузях станкового живопису, графіки, монументально-декоративного розпису та скульптури, досконало володів технікою акварелі, олії, офорту, малюнка олівцем і пером.

835 творів Шевченка збереглося і дійшли до нашого часу в оригіналах та частково в гравюрах на металі й дереві граверів з інших країн, а також у копіях, що їх виконали художники ще за життя Шевченка.

Уявлення про мистецьку спадщину Шевченка доповнюють відомості про понад 278 втрачених і досі не знайдених робіт — це портрети, композиційні та міфологічні, історичні та побутові теми, архітектурні пейзажі й краєвиди виконані у техніці олійного письма на полотні, а також аквареллю, сепією, тушшю, свинцевим олівцем та в техніці офорта на окремих аркушах білого, кольорового та тонованого паперу різних розмірів.

Значну частину мистецької спадщини Шевченка становлять завершені роботи, але не менш цінними для розуміння творчого шляху й розкриття творчого методу художника є його численні ескізи, етюди, начерки та навчальні студії. З усіх творів лише незначна частина має авторські підписи, написи і ще менша — авторські дати.

І яку б з гравюр, художніх творів, картин ми не розглядали, в них є основне – вони несуть у собі пам'ять про Т.Г. Шевченка, той дух, ті благодатні промінці, що проникають глибоко у душу, наповнюють її любов'ю не тільки до визначного українського поета, але й до рідної України, її історії і мистецтва. Кожна з них підтверджує вислів про Т.Г. Шевченка його сучасника, українського письменника XIX століття Пантелеймона Куліша: «Наш, еси, поете, а ми народ твій і духом твоїм ми дихатимемо вовіки і віки...».

Цікаві факти про Тараса Шевченка

1. Тарас Шевченко був невисокого зросту – трохи більше 164 см.
2. Улюбленим напоєм Тараса був чай із ромом.
3. У 1975 році один із кратерів на Меркурії був названий на честь Тараса Григоровича Шевченка.
4. 1384 – стільки пам'ятників Тарасові Шевченку встановлено в світі. З них в Україні налічується 1256 монументів, і ще 128 – в 35 країнах світу — Бразилії, США, Китаї тощо. Перший пам'ятник Тарасові Шевченку встановили в 1881 році в місті Форт-Шевченко.
5. Найменше в світі видання Кобзаря має розмір близько половини квадратного міліметра, що менше за макове зернятко. Створив його український майстер Микола Сядристий. Гортати сторінки збірки можна лише кінчиком загостреного волоска через їхній неймовірно крихітний розмір.
6. За життя Кобзаря більше цінували як художника, ніж як поета. Він був улюбленим учнем Карла Брюллова, а в 1860 році був удостоєний звання Академіка гравіювання від Імператорської Академії мистецтв за гравюру за картиною Рембрандта Притча про робітників на винограднику.
7. 500 м² – площа найбільшого портрета Кобзаря. Написаний він у Харкові на стіні 17-поверхового будинку за адресою проїзд Садовий, 30, і внесений до Книги рекордів України. Графіті малювали ночами протягом двох тижнів.
8. У 2002 році на території незвіданої Придністровської Молдавської республіки з'явилася оновлена 50-рублева банкнота з портретом Тараса Шевченка на лицьовій стороні. Раніше в обігу тут були купюри в 50 000 рублів із зображенням пам'ятника Тарасові Шевченку перед університетом в Тирасполі.
9. Основну освіту Кобзар отримував всього лише 2 роки в церковно-приходській школі. Багатьма знаннями поет зобов'язаний баронесі Софії Григорівні Енгельгардт, яка навчала його польської та французької мов, але основні знання мов Тарас отримав від лакеїв.
10. Поет завжди одягався досить модно, оскільки добре заробляв у Петербурзі, будучи успішним портретистом. У своєму щоденнику він писав про величезне

задоволення від придбання гумового плаща-макінтоша за 100 рублів, що було значною сумою для того часу.

11. 2500 рублів – еквівалент 45 кілограмів срібла – саме стільки було витрачено на викуп поета з кріпацтва. Заробити таку фантастичну суму зміг Карл Брюллов, написавши портрет Василя Жуковського і продавши його на аукціоні. За деякими даними, частина грошей була надана імператорською сім'єю. 400 рублів виділила сама імператриця Олександра Федорівна і по 300 рублів – спадкоємець престолу Олександр II і княгиня Олена Павлівна.

12. 15 років – стільки поет провів в Україні за все життя. У 14 років він виїхав із України з поміщиком Енгельгардтом, якому прислужував із дитинства, і потім приїжджав в Україну лише погостювати.

Підготовлено за матеріалами відкритих джерел